

JAUME BARTUMEU CASSANY
EXCAP DE GOVERN

Donar prioritat a la idea de país

El bloc liberal-elitista enyora el passat que la Constitució va deixar enrere

José María Aznar va dir fa uns anys, ras i curt, que a Espanya “es necessita una dreta sense embuts.” Per a la dreta sense complexos, a Andorra la tenim ben fornida, el passat és un terreny fructífer per a la nostàlgia que pot ajudar a construir preteses veritats del present. El mètode és prou senzill: construeix “històries alternatives”.

El passat mes de juliol, a *El País*, François Godicheru, professor de la Universitat de Toulouse i Jorge Marco, de la Universitat de Bath, escrivien que per a aquesta dreta sense embuts “l’important és que el seu relat rebi en l’espai públic alguna mena de validació social. Després els mitjans convencionals i ‘alternatius’ afins s’encarreguen de convertir-los en relats històrics.”

Aquests professors assenyalen que les investigacions històriques es construeixen sobre una base d’elaboració col·lectiva, fonamentada en preguntes i interpretacions forjades a través d’un sistema d’intercanvis i validacions. Això és el que distingeix la ciència del conte i de la mitografia.

La història com a ciència elabora amb cautela els seus qüestionaris per a comprendre com van funcionar determinades situacions, processos, institucions. Busca allunyar-se del desig de l’autoritat patrocinadora de l’estudi per treballar a partir de categories forjades com eines d’investigació.

A casa nostra la Sindicatura ha encomanat la redacció d’un llibre sobre el procés constituent

que tot sembla indicar que té la voluntat de confirmar preconcepcions i judicis polítics protegint actituds que algú, trenta-tres anys després, té interès a amagar.

Per molt que s’hi esforcí no podran, però, disfressar la veritat.

De l’any 1990 al 1993 la política andorrana va trobar consens per condicionar esdeveniments i sentiments. Va trobar la forma i manera de concebre llibertats i drets, perquè va aconseguir una passió compartida i un objectiu capaç de reunir voluntat popular i consciència nacional.

Fou precisament aquella visió de futur, de país, i del paper d’Andorra al món que assenyalava el preàmbul de la Constitució,

Per a la dreta sense complexos el passat és terreny adobat a la nostàlgia

que es troba a faltar avui.

Una visió que el bloc liberal-elitista que acapara les institucions, intenta disfressar i reduir a una continuïtat “històrica”. Però difícilment podrà fer abstracció de la visió progressista i nacionalista que va portar la Constitució del 1993 si vol tenir alguna credibilitat.

Els ciutadans i ciutadanes no són només uns electors als quals cal captar el vot, són un subjecte polític legítim com a tal per expressar una visió autònoma de futur i de govern de

la societat. No parlo de coses sepultades als arxius històrics. Parlo del retrobament necessari i volgut entre el món del treball i de l’empresa, de l’escola i també de la Universitat d’Andorra, per articular una idea de país transversal i positiva.

Jean Jaurès deia que per “aller à l’idéal” cal primer “comprendre le réel”, i Charles de Gaulle recordava “il n’y a pas de bonne politique en dehors des réalités.”

Aquestes dues màximes haurien de guiar l’acció política dels que volem donar prioritat a la idea de país.

Una idea que només un pensament compartit pot generar. Per això convindria donar prioritat a les idees i deixar de centrar la perspectiva política en la loteria dels noms que els analistes saberuts ens serveixen periòdicament. Cal trobar un punt de distància respecte al que es dona com a adquirit i inqüestionable. No tothom està esperant el candidat, providencial, que el bloc liberal-elistista ha designat fa dies.

No dic que sigui fàcil, només dic que no hi ha un altre camí.

Dissortadament, però, n’hi ha que van amb la vista posada en el negoci a noranta dies, plagat d’amiguisme i d’afany de cadira a les institucions.

Enmig d’aquest batibull d’aspirants a encapçalar el Govern n’hi ha uns quants que han perdut els papers.

La qüestió no és que se’ls traspaperin els discursos sinó que, sovint, se’ls extravien les idees.